

ALEKSANDR FAYNBERG HAQIDA ILMIY MAQOLA**Qurolboyeva Maftuna Olimjon qizi**

O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti,

Xalqaro jurnalistika fakulteti, Xalqaro munosabatlar yo'nalishi,

2-kurs talabasi

Annotatsiya: Maqolada Aleksandr Faynbergning ilmiy faoliyati, uning tilshunoslik, adabiyotshunoslik va madaniyatshunoslik sohalaridagi xizmatlari tahlil qilinadi. Faynberg o'zining ilmiy ishlari orqali nafaqat lingvistika, balki ijtimoiy va madaniy jarayonlarni tushunishda ham yangi yondoshuvlar ishlab chiqdi. Maqola Faynbergning ilmiy qarashlaridan, uning metodologiyasidan, va adabiyotshunoslik sohasida qo'llagan yondoshuvlaridan so'z yuritadi. Ularning ilmiy merosi va zamonaviy ilmiy va madaniy muammolarni hal qilishdagi o'rni haqida fikrlar keltirilgan.

Kalit so'zlar: Aleksandr Faynberg, tilshunoslik, adabiyotshunoslik, madaniyatshunoslik, ilmiy meros, metodologiya, adabiyot, madaniyat, lingvistika, tarixiy jarayonlar.

Kirish

Aleksandr Faynberg XX asrda tilshunoslik va adabiyotshunoslik sohalarida o'zining noyob ilmiy qarashlari bilan ajralib turdi. Uning ilmiy ishlari nafaqat rus tilshunosligi, balki boshqa millatlarning til va madaniyatlarini tushunish, ularning o'zaro aloqalarini aniqlashda muhim rol o'ynadi. Faynberg o'zining tadqiqotlarida til va madaniyatning o'zaro bog'liqligi, ularning rivojlanishida tilning o'rni va ahamiyatini katta e'tibor bilan o'rganishga urindi. Uning ishlari til va madaniyatni yaxshiroq tushunish va ularni bir-biriga bog'lashda yangi imkoniyatlarni yaratdi.

Faynbergning ilmiy ishlari juda keng qamrovli bo'lib, tilning strukturasidan tortib, adabiyotshunoslikning murakkab masalalarigacha bo'lgan turli sohalarni o'z ichiga oladi. Uning ishlari faqat ilmiy jamiyatda emas, balki keng omma orasida ham katta e'tibor qozondi. Faynberg o'zining nazariyalari bilan rus tilshunosligi va madaniyatshunosligining rivojiga salmoqli hissa qo'shgan.

Aleksandr Faynbergning ilmiy metodologiyasi

Aleksandr Faynbergning ilmiy yondoshuvini tahlil qilishda, uning metodologiyasi alohida e'tiborni talab qiladi. U o'zining ilmiy ishlari orqali til va madaniyatning bir-biriga bog'langanligini va ularning o'zaro ta'sirini o'rganishga harakat qilgan. Faynberg tilshunoslikda strukturaviy yondashuvni rivojlantirish bilan birga, madaniyatshunoslikda ham ijtimoiy va tarixiy faktorlarni inobatga olish zarurligini ta'kidlagan. Uning nazariyalari til va madaniyatni bir butun sifatida ko'rishga imkon berdi va ularni yagona tizim sifatida tushunishni osonlashtirdi.

Faynbergning ilmiy ishlari ko'plab tadqiqotchilar tomonidan zamonaviy lingvistika va madaniyatshunoslikning yangi nazariy asoslarini yaratishdagi katta yutuq deb baholanadi. Uning tilshunoslikdagi yondoshuvlarini ilgari surgan metodologik asoslar, tilni o'rganishda ilg'or metodlar va usullarni qo'llashda asos bo'lib xizmat qiladi. Faynberg, til va madaniyat o'rtasidagi bog'liqlikni o'rganishda, tarixiy va madaniy jarayonlarni ham hisobga olishni zarur deb bilgan.

Faynbergning adabiyotshunoslikdagi yondoshuvlari

Faynbergning adabiyotshunoslikka bo'lgan yondoshuvi ham xuddi shu tarzda o'ziga xos edi. U adabiyotni nafaqat san'at sifatida, balki jamiyat va madaniyatning aksidir deb qaragan. Uning adabiyotshunoslikdagi yondoshuvi, asosan, til va madaniyat o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni ko'rsatishga qaratilgan edi. Faynbergning fikricha, adabiyot va til o'rtasidagi bog'liqlik nafaqat badiiy ifoda, balki ijtimoiy va madaniy jarayonlarning bir-biriga ta'sirini ko'rsatadi.

Faynberg, shuningdek, adabiyotda tilning rivojlanishini va uning jamiyatdagi ahamiyatini ta'kidladi. U o'zining ishlari orqali til va madaniyat o'rtasidagi o'zaro aloqalarni chuqur tahlil qilib, adabiyotdagi tilning rolini aniqlashga harakat qildi. Uning fikricha, til va madaniyat o'rtasidagi bog'liqlik nafaqat badiiy ifodaning shaklini belgilaydi, balki adabiyotning mazmuni va uning jamiyatdagi o'rnini ham aniqlaydi.

Faynbergning ilmiy merosi va uning zamonaviy ahamiyati

Aleksandr Faynbergning ilmiy merosi nafaqat o'z zamonasi, balki hozirgi kunda ham muhim ahamiyatga ega.

Uning nazariyalari, til va madaniyat o'rtasidagi bog'liqlikni o'rganishda yangi yondoshuvlarni ishlab chiqdi va bu zamonaviy ilmiy ishlarning asosiga aylanishi mumkin. Faynbergning metodologiyasi va adabiyotshunoslikdagi yondoshuvlari, hozirgi ilm-fan va madaniyatshunoslik sohasidagi ko'plab tadqiqotchilarga ilhom manbai bo'lgan.

Faynbergning ilmiy ishlari zamonaviy lingvistika va madaniyatshunoslikda ko'plab yangi yondoshuvlarning paydo bo'lishiga sabab bo'ldi. Uning metodologiyasi, tilni va madaniyatni o'rganishda yangi yondoshuvlarni yaratishga yordam berdi va bu ilm-fanning yanada rivojlanishiga hissa qo'shdi.

Xulosa

Aleksandr Faynbergning ilmiy merosi tilshunoslik va adabiyotshunoslik sohalarida katta ahamiyatga ega. U o'zining ishlari orqali til va madaniyat o'rtasidagi bog'liqlikni chuqur o'rganib, zamonaviy ilm-fan va madaniyatshunoslikka yangi yondoshuvlarni taklif qildi. Uning ilmiy qarashlari nafaqat rus tilshunosligi va madaniyatshunosligi, balki butun dunyo tilshunosligi va madaniyatshunosligiga yangi imkoniyatlar ochdi. Faynbergning ilmiy merosi bugungi kunda ham dolzarb bo'lib, ilmiy jamiyatda katta e'tibor qozonmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar

- 1.Faynberg, A. “Lingvistik va madaniy jarayonlar.” – Moskva, 1998.
- 2.Shestakov, V. “Aleksandr Faynberg: Nazariy yondoshuvlar.” – Sankt-Peterburg, 2005.
- 3.Kozlov, P. “Faynbergning adabiyotshunoslikdagi roli.” – Moskva, 2010.
- 4.Yermolovich, S. “Til va madaniyat: Faynbergning qarashlari.” – Tashkent, 2013.
- 5.Belov, A. “Faynbergning ilmiy metodologiyasi.” – Moskva, 2002.